

Utvalg:	Forskningsutvalget	
FU-sak:	12/21	
Møtedato:	24.03.2021	

Retningslinjer for programevaluering av ph.d.-programmene ved Universitetet i Bergen

1 Introduksjon

I Universitetet i Bergens kvalitetssystem som ble vedtatt av Universitetsstyret i 2017 ([sak 129/17](#)) er ett av elementene at ph.d.-programmene skal gjennomføre en programevaluering minst hvert sjette år. Målet med programevalueringen er å få et eksternt og overordnet blikk på ph.d.-programmet. En komité bestående av eksterne medlemmer skal se på helheten i ph.d.-programmet (til fakultetet): informasjon til potensielle søkere, opptak, tiltak underveis og kvaliteten på forskningen. Evalueringen skal gi råd om forbedringspotensial med tanke på gjennomstrømming og kvalitet.

For å gjøre arbeidet lettere for fakultetene har FIA utarbeidet retningslinjer for gjennomføring av programevalueringen av ph.d.-programmene. I denne saken presenteres forslaget til retningslinjer.

2 Programevaluering

Fakultetsadministrasjonen har ansvar for å tilrettelegge for gjennomføringen av evalueringen. Fakultetet velger i hovedsak selv hvilke elementer i ph.d.-programmet som skal evalueres, men det er noen krav i [Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling](#) (Studiekvalitetsforskriften) og [Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning](#) (Studietilsynsforskriften) om elementer som skal evalueres.

Programstyret for ph.d.-utdanningen er ansvarlig for å vedta oppfølging.

2.1 Gjennomføring

Det foreslås at programevalueringen gjennomføres i tre trinn;

- **Fakultetets forberedelse** – fakultetet ved fakultetsadministrasjonen tilrettelegger programevalueringen ved å utarbeide et mandat til evalueringskomiteen, og tilrettelegger for at komiteen har relevant og tilstrekkelig bakgrunnsinformasjon. Fakultetet nedsetter en evalueringskomité.
- **Evaluering av en komité** – programevalueringen bør i hovedsak gjennomføres av en ekstern komité¹. Basert på arbeidet sitt, utarbeider evalueringskomiteen en rapport, som oversendes fakultetet.
- **Oppfølging av komiteens rapport** – når rapporten foreligger bør det utarbeides en prosessplan for hvilke tiltak som skal følges opp, inkludert en tidsplan.

Evalueringskomité

Evalueringskomiteen nedsettes av fakultetet. I utkastet oppfordres det til at det i oppnevningen blir tatt hensyn til kjønnsbalanse. Hoveddelen av komiteen bør bestå av minimum tre eksterne

¹ I henhold til det vedtatte kvalitetssystemet skal evalueringen gjennomføres av en ekstern komité. Vi ser det som hensiktsmessig å åpne for at evalueringskomiteen også kan bestå av et medlem fra fakultetet som ivaretar rollen som sekretær for evalueringsarbeidet, og at en ph.d.-kandidat som deltar i komiteen kan være ansatt ved UiB.

medlemmer og inkludere en ph.d.-kandidat. Ph.d.-kandidaten kan være ansatt ved UiB. Komiteen skal ha en sammensetning som sikrer kvalitet i evalueringen innen fagområdet, undervisning og veiledning.

Evalueringskomiteen blir honorert av fakultetet etter nærmere avtale. Fakultetene vil ha evalueringer som varierer i omfang, og det er derfor ikke hensiktsmessig å sette en fast sats.

Evalueringskriterier

Som det står beskrevet i kvalitetssystemet skal evalueringen se på helheten i programmet, inkludert informasjon til potensielle søkere, opptak, tiltak underveis og kvaliteten på den utførte forskningen. Fakultetet bestemmer i hovedsak selv hvilke elementer av ph.d.-programmet evalueringskomiteen skal sette særlig søkelys på, men det er noen krav i Studiekvalitetsforskriften og Studietilsynsforskriften til elementer som skal evalueres, jf. Studietilsynsforskriftens § 4-1 *Krav til det systematiske kvalitetsarbeidet*:

- Programevalueringen skal inneholde en evaluering av læringsutbytte og om det er samsvar mellom læringsutbyttebeskrivelsen og de faktiske ferdigheter og kunnskaper kandidatene sitter igjen med etter endt studium, jf. §4-1 (1) i Studietilsynsforskriften.
- Programevalueringen skal inneholde en evaluering av hvorvidt ph.d.-programmet oppfyller kravene i § 3-3 i Studiekvalitetsforskriften og kapittel 2 i Studietilsynsforskriften, jf. § 4-1 (3) i Studietilsynsforskriften. Dette dreier seg i korte trekk om kvaliteten på ph.d.-utdanningen, sammenhengen med utdanningen som gis på bachelor- og masternivå, kvalitet i fagmiljøet, antallet stipendiater og kandidater, samt internasjonalisering.

Ut over dette står fakultetet og/eller evalueringskomiteen fritt til å sette søkelys på andre problemstillinger eller elementer som er relevante. I utkastet til retningslinjer presenteres en rekke forslag til elementer som kan evalueres.

2.2 Tidsplan

Det står skrevet i UiBs kvalitetssystem at ph.d.-programmene skal evalueres hvert sjette år. Siden fakultetenes ph.d.-programmer ble opprettet i 2019, skal alle fakultetene evaluere ph.d.-programmet sitt innen utgangen av 2025. Fakultetene bestemmer selv innenfor tidsrammen når de ønsker å gjennomføre en evaluering av sitt ph.d.-program. FIA kan være behjelpelig med å sette opp en tentativ plan for gjennomføring dersom dette er ønskelig.

Saken og utkast til retningslinjer for programevaluering legges med dette fram for Forskningsutvalget til drøfting. I behandlingen av saken er det ønskelig at utvalget særlig kommer med innspill til:

- sammensetning av evalueringskomité
- tidsplan og hvorvidt det er ønskelig med en tentativ plan for gjennomføring

Vedlegg: Utkast til retningslinjer for programevaluering av ph.d.-utdanningen